

організації цілеспрямованої просвітницької діяльності серед батьків; оновлення змісту й форм організації педагогічної просвіти батьків на національному ґрунті, з урахуванням кращих надбань зарубіжної й вітчизняної педагогічної теорії й практики; оволодіння майбутніми вчителями новітніми формами, методами, засобами донесення відповідної інформації, забезпечення диференційованого підходу в організації педагогічної просвіти батьків, формування в них відповідних умінь і навичок із урахуванням віку і статі дітей, здійснення корекційної роботи в родинях з різним типом сімейного неблагополуччя.

Отже, педагогічна просвіта батьків дозволяє створити цілісну систему взаємодії зі школою як інститутом навчання та виховання особистості. Українська етнопедагогіка напрацювала чималий досвід з цього питання, але в сучасних умовах глобального освітнього середовища він потребує нової інтерпретації.

НЕОБХІДНІ СКЛАДОВІ СУЧАСНОЇ ОСВІТНЬОЇ РЕФОРМИ (НА ҐРУНТІ ЧОГО ЗРОСТАЛИ ОСВІТНІ ІДЕЇ Г.С.СКОВОРОДИ)

О.О. Дольська, м. Харків

Г. Сковорода був знайомим з ідеями Реформації та Просвітництва. Його мандрування Європою співпадає із формуванням ідей нового для того часу характеру освіти. В цей період зростає високий статус людини і його розуму (спадщина епохи Відродження), а «оскільки люди в цьому дуже важливому відношенні були рівні, то в принципі вони мали рівне право участі в колективних рішеннях. Таким чином, малося на увазі, що в природі людської натури закладено політична участь, активне членство в політичному співтоваристві, до якого дана людина належить – тобто те, що ми зараз розуміємо як громадянство». Формується й розуміння гуманізму, патріотизму як громадянської доблесті (*virtus*) і безмежного бажання служити своєму народові. Поруч розгорталась і впроваджувалися у життя нові освітні ідеї.

Ідея реформування освіти ґрунтувалася філософськими ідеями. У 1605 році Бекон пише роботу «Мужнє народження часу» («Велике відновлення влади людини над всесвітом»). У ній він позначає стратегії природно-філософських досліджень, щиро вірячи в те, що його місія – реформувати філософію на благо людства. У центрі уваги – спектр пізнавальних образів і відносин Людина-Бог, Людина-Природа, а також феномен роботи і творіння.

Не випадково у Бекона відносини людина-природа починають шикуватися в контексті таких позицій, як природа – це творіння Бога, а людська праця – це акт діяльності Бога і одночасно продукт цієї діяльності. Творіння Бекона розглядає як тіло Бога і вносить ідею реформування творіння у всьому ході вже індивідуального життя і діяльності людини. Паралельно він вбачає творіння і в діяльності всіх соціальних інститутів, і в освіті. Він закликає до нового інституту освіти, в якому б втілювався дух і мудрість Бога як в новому вигляді творіння.

Трохи пізніше з'являється ще одна робота Бекона «Просування освіти». Це був текст реформи освіти. Він пояснював роль і практичне значення природних наук. Писав, що людина вводиться в спадкову владу над природою. Його знамените гасло «Знання – сила» змушувала орієнтуватись на пошук нових відкриттів в природі: в полі, майстерні, біля горну коваля. Влада над природою відкрила б шлях до довголіття, до здатності раціонально організовувати міжособистісні відносини, виховні, сімейні, соціальні, економічні, і навіть політичні.

Коменський, познайомившись з роботами Бекона, зауважив, що це нова філософія, в ній злилися елементи з раціональних, емпіричних і біблійних джерел. Ідеї Бекона необхідно розглядати як план по створенню універсального коледжу, універсального університету, універсальної школи.

Навчання Бекона стало вихідним посібником з епістемології, методології та в цілому в науково-освітній політиці. Як результат, почалося конструювання освітньо-академічних і науково-дисциплінарних моделей «спільнот». З 1645 року почалися регулярні збори Королівського Товариства. Виникла ідея «адресної служби». У

стінах суспільства зародився один з перших наукових друкованих проєктів «Філософські записки». Стали пропонуватися проєкти реорганізації системи освіти на всіх рівнях. Була організована постійна перевірка вчителів, викладачів університетів, державних службовців. При цьому ступінь позитивного адміністративного керівництва Никодим не визнавалася реформаторами достатньою.

Релігійна Реформація XVI-XVII ст. Трихи зтушовувала світський рух гуманізму, але в подальшому підняла проблеми гуманістичного характеру, моралі, суспільства, сферу людських (культурних і соціальних) відносин, політики на абсолютно несподівано високий рівень. Формувалася абсолютно нова ментальність європейців.

Висновки. Флософсько-освітні ідеї Сковороди ґрунтувалися, перш за все, моральними законами, по-друге, орієнтувалися на наукове, сучасне для нього знання. Сучасній реформі освіти потрібна нова ідея, а саме: моральні аспекти повинні бути первинними. У поєднанні з новими можливостями науки, техніко-технологічного прогресу освіта без зв'язку з цими трьома складовими (мораль, наука, техніко-технологічний прогрес) не відповідає сучасності та, отже, не спрямовується в майбутнє.

Література

1. Webster Ch. The Great Instauration : Science, medicine and reform 1626 – 1660 / Ch. Webster.– London : Duckworth, 1975. – 630 p.
2. Бекон Ф. О достоинствах и приумножении наук / Ф. Бекон // Сочинения. В 2-х тт. – изд-е 2-е, исправл. и доп. – М. : «Мысль», 1977. – Т.1. – С. 81 – 524.

МІЖПОКОЛІННА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ЦІННІСНА ОРІЄНТАЦІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Є. Дьячкова, м. Харків

На початку XXI століття соціологи зафіксували новий феномен – розрив між поколіннями. Спільність соціального простору та історичного часу, який переживає сьогодні український народ, має своєрідну рефлексію в дискурсі міжпоколінної відповідальності. В ідеальному сенсі проблема відповідальності